

29 JUNI – 4 JULI 2010 FÅRÖ

BERGMANVECKAN

A man in a light-colored jacket is leaning on a low, rustic stone wall. The background shows a hazy landscape with trees and a clear sky with a few birds flying. The entire image has a blue color cast.

INTERNATIONELLA & SVENSKA GÄSTER
SAMTAL, FILMER & FÖRELÄSNINGAR
VISNINGAR I BERGMANS BIO
SOMMARNATTENS ANDRA LEENDE
GUIDE TILL BERGMANGALAXEN
BUSSTUR "SPELPLATS: FÅRÖ"

VÄLKOMMEN TILL FÄRÖ!

“Jag kan tolerera att min hustru bedrar mig. Men kucklar man med min älskarinna blir jag en tigerrrr!” Det behövs inte mer för att åkalla minnet av *Sommarnattens leende*. Man ser Jarl Kullas gestalt framför sig, rak som en eldgaffel med hopsmällda klackar och indignerat vippande knävelborrar.

“Mörka dagar och ljusa nätter” är ett tema för årets Bergmanvecka, som tar fasta på kontrasterna i Ingmar Bergmans produktion: ljusa sommarnätter och underhållande komedi i *Sommarnattens leende*, *Smultronstället* eller, för den delen, reklamfilmerna för Bris-tvålen, står mot ondska och dämoner på långa tyglar i *Vargtimmen* och *En passion*. Ondskan som tema i Bergmans filmer behandlas också i en föreläsning.

Bergmanlandskapen på Fårö befinner sig i ständig förändring och under årets Bergmanvecka påbörjar vi ett samarbete med Bergmangårdarna. En första “Bergman Lecture” hålls av den norske dramatikern och författaren Jon Fosse, i år i form av ett samtal med kritikern Leif Zern. Tillsammans är vi också glada över att hälsa Liv Ullmann välkommen tillbaka till Fårö – norska Riksteatret blir Bergmangårdarnas första gäster, när man på Fårö repeterar “Lång dags färd mot natt”, pjäsen där Liv Ullmann senare i höst spelar en av huvudrollerna. Tillsammans med Bergmangårdarna arrangerar vi också några exklusiva föreställningar under veckan i Bergmans egen biograf vid Dämba.

I år inviger vi med ett för Bergmanveckan specialkomponerat verk av Tomi Räisänen samt mer nyskriven musik med Bergmananknytning, skriven av Erland Josephson och komponerad av Björn Hallman.

Varmt välkomna!

Jannike Åhlund & Bergmanveckan

Paola Ciliberto, Elisabet Edlund, Monica Kahlström, Kerstin Kalström,

David Kollnert och Kuba Rose

STIFTELSEN
BERGMANCENTER
PÅ FÄRÖ

STIFTELSEN
BERGMANGÅRDARNA PÅ FÄRÖ

film på Gotland

Bergmanveckan arrangeras av Stiftelsen Bergmancenter på Fårö, Stiftelsen Bergmangårdarna, Film på Gotland, Göteborg International Film Festival, Högskolan på Gotland.

INVIGNING

Karin Hellqvist på violon och **Adina Sabin** på cello framför den finske tonsättaren **Tomi Räisänen**s nyskrivna och suggestiva musik, inspirerad av stämningarna i *Persona*. **Lena Endre** framför text och musik av **Erland Josephson** och **Björn Hallman** – ett smakprov ur kommande musikalen *För att inte tala om alla dessa kvinnor* – som framförs av **Jesper Harrison**, oboe, **Björn Hallman**, synt, och **Maria Uusijärvi**, sång och cello. Bergmanveckan invigs officiellt av Gotlands landshövding **Cecilia Schelin Seidegård**.

Tisdag 29 juni, FÄRÖ KYRKA, 14.00–15.00

INVIGNINGSFEST MED GRILLNING OCH BERGMANQUIZ

På Lauters i vackraste Fårömiljö med utsikt över havet! Åt en god grillbuffé och mingla med Bergmanveckans gäster och besökare under invigningskvällen i Lauters trädgård. Under kvällen blir det Bergman-frågesport med Svenska Filminstitutets presschef **Jan Göransson** som quizmaster. Fina priser till vinnarna. Välkomna!

Grillbuffé, välj mellan två sittningar 17.00–19.00 eller 19.30–21.30.

Quiz 21.00–22.00, **Baren** 18.00–01.00. Grillbuffé med fördrink 280 kr (veg alt. finns). Köp biljetter på kansliet i Fårö skola eller www.bergmanveckan.se

Tisdag 29 juni, LAUTERS, 17.00–01.00

TACK TILL: Barbro Osher Pro Suecia Foundation, Lena, Ingmar och Daniel Bergman, Destination Gotland, Föreningen Fårö Framtid, Gotlands kommun, Gotland Promotion, Kulturfonden för Sverige och Finland, PA-kompaniet, Rotebro Filmservice, Stiftelsen Ingmar Bergman, Stockholms Stadsteater, Svensk Filmindustri, Svenska Filminstitutet, Svenska Institutet, Sveriges Radio, SVT Sales, Visby motorcentral.

INFORMATION

Biljetter: Från i år krävs ett medlemskap för biljettköp till Bergmanveckan. Det kostar 40 kr. Biljetter kan köpas på Bergmanveckans hemsida, www.bergmanveckan.se. Bergmanveckans kansli öppnar i Fårö skola den **21 juni**. Då går det även bra att köpa biljetter på plats eller genom att ringa 0498 22 68 68.

Kansliets öppettider: 21 juni – 24 juni, 12–15, från söndag 27 juni – 4 juli, 10.00–16.00. Midsommarafton och midsommardagen stängt.

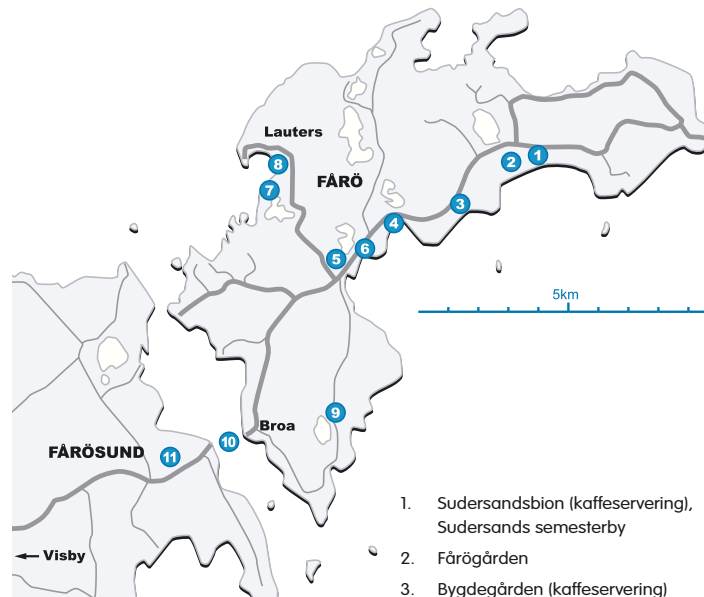
Biljetter på plats: På Bygdegården, Sudersandsbion samt på biografen Roy kan resterande biljetter köpas en halvtimme före programstart. Inga återköp av biljetter. I tidsangivelserna i programmet har vi räknat in paus på Sudersandsbion. *OBS! Endast kontantbetalning för biljettköp på plats.*

Vad kostar det? Filmvisningar 60 kr. Samtal, föreläsningar 100 kr. Ingvigningsprogram, avslutning med raukteater, Yvones & Pias guide till Bergmangalaxen, Masterclass, 150 kr. Visningar i Dämbabion (endast 15 platser!), Ljusbågen, 300 kr. Grillbuffé vid invigningsfesten 280 kr. Bussturen Spelplats Fårö, 450 kr.

Transporter på ön: Till avslutningsprogrammet arrangeras en busstransport, som utgår från Sudersand till Gamlehamn via Fårö skola söndagen 4 juli. Övriga dagar går en liten buss mellan lokalerna. Turerna kostar 50 kr för enkel resa. (För komplett turlista, fråga på kansliet eller se www.bergmanveckan.se) Vid Fårö skola finns cyklar att hyra.

Kafé Smultronstället: I Fårö skola driver vi under Bergmanveckan Kafé Smultronstället. Köp goda mackor, hembakat kaffebröd och njut av utsikten över Kyrkviken vid Sveriges vackraste skolgård! Här kan du också köpa en kaffekorg att ta med på Bergmanturer eller andra utflykter. **Öppet söndag 27 juni – söndag 4 juli.**

Hemsida: www.bergmanveckan.se, **e-post:** info@bergmanveckan.se,
Telefon: 0498 22 68 68. Tips om var du kan bo och hur du lättast tar dig till och runt på Fårö hittar du på www.bergmanveckan.se. Här hittar du också information om livsmedelsaffärer, matställen, cykeluthyrning och bankomat.

1. Sudersandsbion (kaffeservering), Sudersands semesterby
2. Fårögården
3. Bygdegården (kaffeservering)
4. Kuten, Laterna Magica
5. Fårö kyrka
6. Bergmanveckans kansli, Fårö skola Kafé Smultronstället
7. Gamlehamn
8. Lauters
9. Dämba, Bergmans bio
10. Färjan mellan Fårösund och Fårö
11. Biografen Roy

Några avstånd på ön – lathund

Broa–Fårö kyrka – 7 km

Fårö kyrka–Lauters – 4.5 km

Fårö kyrka–Bygdegården – 5 km

Bygdegården–Sudersandsbion – 3 km

FÅRÖFÄRJAN

Bilfärjan mellan Fårösund och Fårö är gratis och tar omkring fem minuter. Färjan går varje hel- och halvtimme från Fårösund och cirka tio minuter senare från Fårö. Under högsäsong och vid behov går flera färjor i skytteltrafik. Efter 22.00 går färjan endast om behov föranmälts till färjepersonalen på telefon: 0771 65 65 65. För tidtabell se www.gotland.net/faro

INTERNATIONELLA GÄSTER

© Nationaltheatret, foto: Pia E. Lystad

Liv Ullmann med 2009 års Ibsenpristagare Ariane Mnouchkine.

LIV ULLMANN

MASTERCLASS Skådespelaren och regissören **Liv Ullmann** medverkade i tio av Ingmar Bergmans filmer – *Persona* var deras första samarbete. Hon har också regisserat en handfull filmer – två av dem med manus av Ingmar Bergman, *Enskilda samtal* och *Trolösa*. Under Bergmanveckan visar vi, förutom *Trolösa*, också *Vargtimmen* och *En passion* där Liv Ullmann spelar huvudrollerna. I år är det Liv Ullmann som håller Bergmanveckans Masterclass. Denna erbjuder ett unikt tillfälle för blivande filmskapare och filmstudenter att, utifrån egna frågeställningar och erfarenheter, möta och samtala med en internationellt erkänd regissör, manusförfattare eller skådespelare. I sin föreläsning kommer Liv Ullmann att fokusera på sin tidiga karriär som filmskapare. Masterclassen arrangeras i samarbete med Nätverket för regionala filmresursercenter.

Onsdag 30 juni, SUDERSANDSBION, **15.00–16.30**
[Masterclassen hålls på engelska.](#)

FILM *Trolösa* (2000)

Otrohetsdrama regisserat av Liv Ullmann efter manus av Ingmar Bergman. Lena Endre spelar skådespelaren som bedrar sin dirigentmake med deras gemensamma vän regissören. Erland Josephson spelar den åldrade regissören Bergman som bor ensam vid en långsträckt strand. Övriga medverkande är bland andra Krister Henriksson och Thomas Hanzon. Filmen introduceras av filmens regissör **Liv Ullmann** och medverkan av **Lena Endre**.

Onsdag 30 juni, BIOGRAFEN ROY, **18.30–21.15**
[Engelsktextad.](#)

© 2000, SVT, AB Svensk Filmdistributi, foto: Joakim Skömcken

Lena Endre och Erland Josephson i *Trolösa*.

Fråga Liv

SAMTAL Efterföljande frågestund med skådespelaren och regissören **Liv Ullmann** efter onsdagskvällens helaftonföreställning av *Trolösa*.

Torsdag 1 juli, BYGDEGÅRDEN, **10.30–12.00**
[Samtalet förs på engelska.](#)

ARIANE MNOUCHKINE

SAMTAL Den legendariska ledaren för inflytelserika Théâtre du Soleil gästar Bergmanveckan med en av ensemblens stjärnor, skådespelaren Juliana Carneiro da Cunha. **Ariane Mnouchkine** är en teaterikon som påverkat generationer av europeiska teaterutövare med sina nyskapande iscensättningar, ofta på historiska teman från olika världsdelar – Indien, Kambodja, Afghanistan. I likhet med Ingmar Bergman har Mnouchkine växlat mellan teater- och filmregi och hennes *Molière* (1978) var en film som Bergman varmt uppskattade.

Söndag 4 juli, BYGDEGÅRDEN, **13.00–14.00**
[Samtalet förs på engelska.](#)

FILM *Molière* (1978)

Vem var egentligen Molière? Hans komedier spelas fortfarande flitigt runt om i världen. Solkungens teaterskyddsling och ledare för Comédie Française, den tidens viktigaste teaterkompani. En storartad och generös skildring av teatermannens liv som valp och hans upphöjelse till kunglig dramatisk hovleverantör. Introduktion av regissören **Ariane Mnouchkine**.

Lördag 3 juli, BIOGRAFEN ROY, **17.30–22.15**
[Engelsktextad. OBS! Ingen paus.](#)

Philippe Caubère som Jean-Baptiste Pouquelin – mer känd som Molière.

© Théâtre du Soleil

SVENSKA GÄSTER

JON FOSSE

BERGMAN LECTURE Dramatikern och författaren **Jon Fosse** är gemensamt inbjuden av Stiftelserna Bergmancenter på Fårö och Bergmangårdarna som den förste gästen att hålla en årligen återkommande "Bergman Lecture". I år blir det i form av ett samtal med författaren och kritikern **Leif Zern**, som skrivit "Det lysande mörkret" om Fosses dramatik. Med ett enkelt språk och uttryck balanserar Fosse i sina drömspel mellan det vardagliga och det metafysiska. I huvudrollen: mänsklig sårbarhet och utsatthet. I början av 2000-talet spelades Jon Fosses pjäser på drygt hundra scener samtidigt världen över. I Sverige har tjugo av hans verk satts upp, senast *Flicka i gul regnkappa* på Dramaten, i regi av Gunnel Lindblom, som i höst också regisserar *En sommardag*.

Onsdag 30 juni, BYGDEGÅRDEN, **13.00–14.00**

Samtalet förs på engelska.

ESTHER ROTS

FILM *Can Go Through Skin* (2009)

Denna holländska film vann i vintras Ingmar Bergmans debutpris (The Ingmar Bergman International Debut Award) vid filmfestivalen i Göteborg. En våldsam händelse i Amsterdam förändrar Mariekes liv och hon flyttar ut till en fallfärdig stuga på landet. Där träffar hon bonden John som hjälper henne att mildra hennes ensamhet och smärta.

Introduktion av filmens regissör **Esther Rots**.

Torsdag 1 juli, SUDERSANDBION, **14.30–17.00** med paus
[Engelsktextad.](#)

JOHAN KLING

En tvålopera i nio avsnitt

SAMTAL 1951 rådde produktionsstopp i svensk filmbransch och för att överhuvudtaget tjäna några pengar det året gjorde Ingmar Bergman nio beställningsfilmer om tvålen Bris. "En nyttig och hårdande erfarenhet", skriver han i den biografiska *Bilder*.

Kunde Bergman göra reklamfilmer – också? Och hur bra var de egentligen? Visningen av filmerna (10 min) följs av ett samtal mellan regissören **Johan Kling** – som också har nio reklamfilmer i sitt filmiska bagage – och reklamnästorn **Sven-Olof Bodenfors**, grundare av reklambyrån Forsman & Bodenfors. Samtalet fortsätter med...

Alexander Skarsgård i *Puss*.

...Sommarnattens andra leende

Innan regissören och författaren **Johan Kling** skrivit manus till sin nya film *Puss* hade han, enligt egen utsägo, sett *Sommarnattens leende* över femtio gånger. *Puss*, som får svensk premiär i höst, är alltså inspirerad av och en hyllning till denna Bergmankomedi, uppdaterad för 2000-talet. Filmen handlar om några

kvinnor som driver en teater och om männen i deras närhet – och om alkohol, kleptomani, sex och andra tidlösa försyndelser. Ett samtal om arbetet med och tankarna kring filmen. Ett antal scener ur filmen *Puss* kommer att visas under samtalet.

Fredag 2 juli, SUDERSANDBION, **13.00–14.30**

Gösta Ekman i *En daires försvarstal* 1976.

GÖSTA EKMAN

"... har visat stor fallenhet för yrket..."

SAMTAL Under två intensiva år i slutet av 50-talet var **Gösta Ekman** Ingmar Bergmans regiassistent. Det blev tre filmer – *Smultronstället* bland dem – fyra teateruppsättningar, två föreställningar för tv-teatern och tre för radioteatern. Som artonåring drogs Gösta Ekman in i spänningsfältet mellan sin far Hasse Ekman och Ingmar Bergman, då rivaler om tätplatsen i svensk film. Gösta Ekman i ett samtal om en både ▶

TEMA: MÖRKA DAGAR OCH LJUSA NÄTTER

givande och problematisk relation som kom att påverka honom starkt – både på ett personligt och ett professionellt plan. Vi visar också tv-serien *En dåres försvarstal* från 1976 i regi av Kjell Grede, producerad av Bergmans bolag Cinematograph och med **Gösta Ekman** i huvudrollen som August Strindberg. Tv-serien har bara visats i samband med premiären och som en repris för 30 år sedan, se sid 7.

Lördag 3 juli, SUDERSANDBION, 15.00–16.00

ARKIVFYND!

FILM En dåres försvarstal (1976)

Tv-film av Kjell Grede i fyra avsnitt efter Strindbergs bok och brevväxling, producerad av Bergmans bolag Cinematograph och med Bibi Andersson som Maria/Siri von Essen och Gösta Ekman som Axel/August Strindberg. En fri tolkning där Grede ”tog fasta på den bit av Strindberg som liknar mig själv och de män jag känner”. En berättelse om äktenskap och uppslitande skilsmässa, grundad i Strindbergs övertygelse att allt kan försvaras i kärlekens namn och att priset för kärlek aldrig kan bli för högt. Serien blev en succé, hyllad av recensenterna och uppskattad av tittarna. Gösta Ekman och Bibi Andersson ansågs ha gjort sina bästa rolltolkningar någonsin. Kombinationen Strindberg-Bergman-Andersson borgade också för en internationell framgång, men Bergman motsatte sig försäljning. *En dåres försvarstal* sändes i tv 1976 och repriserades endast en gång.

Introduktion av **Gösta Ekman**.

Fredag 2 juli, BIOGRAFEN ROY, 18.30–22.15

OBS! Ingen paus.

Harriet Andersson i *Sommarnattens leende*.

FILM Sommarnattens leende (1955)

Ingmar Bergmans komedi om kärleksförvecklingar i småstadsmiljö. Filmen sågades rejält av Olof Lagercrantz i Dagens Nyheter och när Ingmar Bergman sedan läste om hur en svensk film gjorde succé i Cannes kunde han, enligt egen utsago, inte tro sina ögon när han insåg att succéfilmen var *Sommarnattens leende*. Introduktion av **Johan Kling**.

Torsdag 1 juli, SUDERSANDBION, 20.00–22.15 med paus.
[Engelsktextad.](#)

FILM Vargtimmen (1968)

En konstnär bor med sin fru på en ödsligt belägen ö och drabbas av svåra mardrömmar. Konstnärskapet och skuld känslor inför drömmarnas begär blir en plåga och huvudpersonen Johan Borg beskriver det som ”en sjukdom, en perversion, en kalv med fem ben”. Med Max von Sydow, Liv Ullmann och Ingrid Thulin. Introduktion av **Leif Zern**.

Tisdag 29 juni, SUDERSANDBION, 16.00–18.00 med paus.
[Engelsktextad.](#)

FILM Sommaren med Monika (1953)

Harriet Andersson slår igenom stort i filmen om den unga Monika som åker ut i skärgården med sin nyfunna pojkvän (Lars Ekborg). Manusets baserades på en berättelse av Per Anders Fogelström. Filmen var en för sin tid vågad berättelse om ungdomligt uppror, och Bergmans förälskade porträtt av den rastlösa Monika satte ett outplånligt avtryck i filmhistorien – *Sommaren med Monika* blev en stor internationell succé.

Fredag 2 juli, SUDERSANDBION, 19.00–21.00 med paus.
[Engelsktextad.](#)

FILM Smultronstället (1957)

Den åldrade professorn Isak Borg omprövar sitt liv under en bilfärd mellan Stockholm och Lund. Med Victor Sjöström, Gunnar Björnstrand, Ingrid Thulin och Bibi Andersson. Introduktion av **Ariane Mnouchkine**.

Söndag 4 juli, SUDERSANDBION, 16.00–18.00 med paus.
[Engelsktextad.](#)

FILMVISNINGAR I DÄMBABIografen

Ondska och smådjävlar

FÖRELÄSNING Ondskan är ett eget kapitel i Ingmar Bergmans film och teater. Han tyckte om att skrämmas och älskade figurer som Mefisto och biskop Vergéus. Kanske var det för att han själv var rädd som han tvingade sig att se ondskan i vitögat, i lek och allvar – i filmer som *Vargtimmen*, *Jungfrukällan*, *Ormens ägg* och *Djävulens öga*. Teater- och filmkritikern **Leif Zern** gläntar på dörren till Bergmans sataniska kabinett och tittar närmare på de ofta förekommande gestaltningarna av ondska – med eller utan djävlar. (*Vargtimmen* visas på Sudersandsbion, tisdag 29 juni, se sid 6.)

Torsdag 1 juli, BYGDEGÅRDEN, **12.30–13.30**

Föreläsningen finns utskrivet i engelsk översättning.

Anita Gredes gobeläng är bions enda utsmyckning och föreställer Ingmar Bergman i *Trollflöjten* och Fårös landskap (bilden är beskuren).

Klockan tre varje sommareftermiddag såg Ingmar Bergman en film på sin privata bio i Dämba, ofta i sällskap av sin familj. I samarbete med Stiftelsen Bergmangårdarna har Bergmanveckan bitt Lena Bergman, Ingmar Bergman och Daniel Bergman att välja var sin film som de såg tillsammans med sin far i bion. Visningarna introduceras av den som valt filmen. **Biografen har bara 15 platser, boka i tid!**

En egen biograf var en gammal barndomsdröm för Ingmar Bergman. När han invigde sin egen biolada på Fårö skedde det med *Trollflöjten*, som därmed fick sin intima världspremiär på Fårö! Bergmanveckans första dag blir det åter premiärvisning av *Trollflöjten!*

FILM Trollflöjten (1975)

Ingmar Bergmans filmatisering av Mozarts opera invigde biografen i Dämba, som därmed blev platsen för filmens världspremiär. Den påkostade produktionen blev en lycklig och fantasifull föreställning som blåste

friskt liv i operafigurerna – och blev en stor framgång. **Daniel Bergman** introducerar första visningen.

Tisdag 29 juni, DÄMBABION, **16.00–18.30**

Söndag 4 juli, DÄMBABION, **15.00–17.15**

FILM Ett vinterhjärta (1992)

(Un cœur en hiver)

Ingmar Bergman har valt en fransk film som hans far tyckte mycket om. Den är ett triangelndrama mellan den unga violinisten Camille, fiolmakaren Stéphane och den karismatiska affärsinnehavaren Maxime.

Filmen är regisserad av Claude Sautet.

Ingmar Bergman introducerar första visningen.

Onsdag 30 juni, DÄMBABION, **15.00–17.00**

Torsdag 1 juli, DÄMBABION, **15.00–17.00**

Svensktextad.

FILM Han som får örfilarna (1924)

(He Who Gets Slapped)

Lena Bergman har valt Victor Sjöströms stumfilmklassiker som var en Bergmanfavorit. ”På Ingmars ’tre-bio’ visades ofta stumfilm, filmer som vi inte kunde se någon annanstans. Så med denna film kommer vi väldigt nära hur det var att gå på bio i Dämba.” Berättelsen om en vetenskapsman som, förrådd av sin fru och vän, går med i en cirkus och blir clownen ”He”, som förolämpas och får stryk av andra clowner. När han blir kär i en annan artist, dyker de svekfulla människorna i hans tidigare liv upp igen...

Introduktion av **Lena Bergman**.

Freitag 2 juli, DÄMBABION, **15.00–17.00**

Lördag 3 juli, DÄMBABION, **15.00–17.00**

Engelska tablåtexter

Max von Sydow i *Vargtimmen*.

ÄNNU MERA FILM

© 1969 AB Svensk Filmindustri, foto: Roland Lundin

Liv Ullmann och Max von Sydow i *En passion*.

FILM En passion (1969)

Filmen spelades in på Fårö under hösten 1968 och var en av Ingmar Bergmans första färgfilmer. Ett minnesvärt grepp i filmen är att de fyra skådespelarna intervjuas om sina karaktärers förmodade sinnesstillstånd. Med Max von Sydow, Liv Ullmann, Bibi Andersson och Erland Josephson.

Onsdag 30 juni, SUDERSANDBION, 17.00–19.00 med paus
[Engelsktextad.](#)

FILM Victor Sjöström: Ett porträtt (1981)

I Gösta Werners dokumentär om Victor Sjöström intervjuas Ingmar Bergman om sin förebild och mentor. Bergman berättar om sitt första möte med Sjöströms filmer och om deras samarbete i bland annat *Smultronstället*. Introduktion av **Gösta Ekman**, som i egenskap av Bergmans assistent under inspelningen hade som främsta uppgift att ta hand om Victor Sjöström.

Fredag 2 juli, BIOGRAFEN ROY, 16.45–18.00 ▶

SVENSK PREMIÄR!

FILM ... men filmen är min älskarinna (2010)

Den andra filmen där Stig Björkman klippt ihop bakommaterial från Ingmar Bergmans inspelningar, från *Persona* (1965) till *Saraband* (2005). Med Liv Ullmann som guide och med kommentarer från ett antal filmskapare från olika delar av världen för vilka Bergman har framstått som en viktig förgrundsgestalt – Woody Allen, Olivier Assayas, Bernardo Bertolucci, Arnaud Desplechin, John Sayles, Martin Scorsese och Lars von Trier – vill filmen ge ett porträtt av denne filmkonströrs som i varje nytt projekt såg en utmaning – för sig själv och för medarbetarna framför och bakom kameran. Material från Stiftelsen Ingmar Bergmans arkiv, filmen samproducerad av Mantaray Film & TV och AB Svensk Filmindustri. Första visningen introduceras av **Stig Björkman**.

Torsdag 1 juli, SUDERSANDBION, 17.30–19.00

Söndag 4 juli, SUDERSANDBION, 19.00–20.15

[Engelsktextad.](#)

© 1987 AB Svensk Filmindustri, foto: Louis Huch

Gösta Ekman, Ingmar Bergman, Victor Sjöström och Lena Bergman under inspelningen av *Smultronstället*.

FÖRELÄSNINGAR

Bergman i början

Ingmar Bergman var besatt av filmberättandet som magi. Följaktligen var han – mer än de flesta – också fascinerad av filmernas själva öppningsmoment, den magiska gränsen mellan verklighet och fiktion. Både privata favoritmotiv och gammaldags strategier återkommer med suggestiv och överraskande konsekvens genom hela karriären. Filmprofessor **Leif Furhammar** berättar i sin föreläsning om sina spännande upptäckter kring hur Bergman börjar sina filmer.

Fredag 2 juli, BYGDEGÅRDEN, 11.00–12.15

[Föreläsningen finns utskrivnen i engelsk översättning.](#)

Efter Bergman – farväl nittonhundratalet

De senaste decennierna har filmlandskapet förändrats i grunden. Det görs allt fler filmer, av vilka allt färre får biografdistribution. Biografen är inte längre den plats där vi främst väljer att uppleva dessa filmer. Även produktionsvillkoren har förändrats. Hur påverkar alternativa produktionsätt och distributionsvägar filmskaparnas berättande? Och hur ser regissörerna på de utmaningar och möjligheter som den nya filmvärlden ger? Filmkritikern **Hynek Pallas** ger sin syn på läget i filmsverige och diskuterar det med en panel bestående av regissörerna **Elisabeth Marjanovic Cronvall** och **Johan Kling** och **Anne-Marie Söhrman Fermelin**, lektor på Filmhögskolan i Göteborg och talangcoach på Film Stockholm/Filmbasen.

Lördag 3 juli, BYGDEGÅRDEN, 11.00–12.00

[Samtalet förs på engelska.](#)

Bergman som filosof

Även om Ingmar Bergman finns på de flestas lista över "filosofiska" filmskapare, har det funnits skilda åsikter om filosoferandet i hans filmer, texter och teateruppsättningar. Var Bergman verkligen existencialist som många hävdar? Är det inte en stor skillnad mellan att göra film och att vara filosof? **Paisley Livingston**, filosof och författare till boken "Cinema, Philosophy, Bergman", kommer att ge oss ett bredare perspektiv på Bergmans relation till filosofi med referenser till flera av hans filmer, däribland *Smultronstället* (som visas 4 juli kl. 16.00 i Sudersandsbion, se sid 6).

Söndag 4 juli, BYGDEGÅRDEN, **11.00–12.00**
Föreläsningen hålls på engelska.

En människa på gränsen – Etik och humanism i Bergmans och Kieślowskis filmer

För Krzysztof Kieślowski var Ingmar Bergman en av de viktigaste konstnärerna och Bergman höll Kieślowskis *Dekalogen* för ett av 90-talets viktigaste filmiska verk. Deras filmer tycks fast förankrade i existencialismen och de väcker frågor om tillståndet för den mänskliga existensen. De ställer sina karaktärer inför svåra beslut och prövar deras mänsklighet i extrema situationer som förlust och död. Karaktärerna upplever ofta rädsla, skuld och livets begränsningar – sammantaget hotfulla situationer som samtidigt ger dem en chans att bli mer mänskliga. **Monika Samsel-Chojnacka** diskuterar gemensamma stråk och skillnader i Bergmans och Kieślowskis verk.

Lördag 3 juli, BYGDEGÅRDEN, **13.00–14.00**
Föreläsningen hålls på engelska.

Ewa Fröling i Anna Asps scenografiska rum i *Fanny och Alexander*.

"Bygg du, så filmar vi!"

Scenografen **Anna Asp** var en av de hantverksskickliga konstnärer Ingmar Bergman omgav sig med. Från mitten av 70-talet samarbetade de kring en handfull filmer – sinsemellan så olika som den scenografiskt avskalade *Efter repetitionen* och den överdådiga *Fanny och Alexander*. Det var "se-ut-en" som räknades, enligt regissören: det som hamnade på filmremsan. Med utgångspunkt i *Fanny och Alexander*, med bilder och filmklipp berättar Anna Asp om arbetets praktiska och konstnärliga överväganden och om ett förtroendefullt samarbete som var mer praktiskt än analytiskt – "analyserna lämnar vi åt recensenterna". Anna har också arbetat med bl a Bille August och Andrej Tarkovskij och belönats med flera guldbaggar för sitt arbete. För *Fanny och Alexander* fick hon en Oscar.

Onsdag 30 juni, BYGDEGÅRDEN, **11.00–12.00**
Föreläsningen finns utskrivet i engelsk översättning.

Spelplats: Fårö

BUSSTUR Under en guidad busstur (inklusive lammburgare och dryck) besöker vi inspelningsplatser från *Persona*, *Såsom i en spegel*, *En passion*, *Skammen* och *Scener ur ett äktenskap*. Dessutom färdas vi naturligtvis genom de bägge Fårödokumenten. Under turen visas en video med filmklipp från filmernas Fårömiljöer. Under resans gång arrangeras också en iscensättning av en scen ur *Skammen*, där du kan bli medagerande.

Onsdag 30 juni, **17.30–21.00**, Torsdag 1 juli, **17.30–21.00**,
Fredag 2 juli, **17.30–21.00** (på engelska), Lördag 3 juli,
17.30–21.00. Turerna utgår från och slutar vid FÅRÖ SKOLA.
Bussturen är ett av Bergmanveckans populäraste inslag,
så boka dina biljetter i god tid!

Yvonne Lombard och Pia Johansson i *Sommarnattens leende* på Stadsteatern.

Yvonne & Pias guide till Bergmangalaxen

Följ med på en resa med hemlig destination! **Yvonne Lombard** väljer favoritplats på Fårö och här kommer hon och skådespelarkollegan från Stadsteatern, **Pia Johansson**, att läsa ur texter av och om Ingmar Bergman, samt några väl valda avsnitt ur olika ▶

UTSTÄLLNINGAR + LJUDINSTALLTION

bergmanska filmmanus. På vägen dit visar vi i bussen inledningen av *En lektion i kärlek*, där Yvonne spelar älskarinna till Gunnar Björnstrand i rollen som gynekolog med akuta äktenskapsproblem. En kärlekskomedi, där Ingmar Bergman för första gången fick höra publiken skratta åt något han gjort. **Yvonne Lombard** och **Pia Johansson** bjuder slutligen på en scen ur Stockholms Stadsteaters hyllade musikaluppsättning av *Sommarnattens leende*, som de under vintern/våren medverkat i som mor och dotter Armfeldt. Samling vid Fårö skola för bussfärd till skådeplatsen. (Vid dåligt väder genomförs programmet i Fårö skola.)

Onsdag 30 juni, **12.30–14.00**, Torsdag 1 juli, **15.00–16.30**
[Turerna utgår från och slutar vid FÅRÖ SKOLA.](#)

FILM Fårödokument (1969)

Av tradition visar vi Ingmar Bergmans bägge fårödokumentärer varje Bergmanvecka – en filmisk basvara som blivit två ständiga favoriter i repris! I den första dokumentären intervjuas infödda och inflyttade och här varvas fåröfödselar med glesbygdsproblematik.

Onsdag 30 juni, SUDERSANDBION, **19.30–20.30**
[Engelsk textlista finns.](#)

FILM Fårödokument 1979

Bonde- och fiskarfamiljer berättar om livet på Fårö förr och nu i den fristående fortsättningen på Bergmans *Fårödokument* från 1969.

Lördag 3 juli, SUDERSANDBION, **16.30–18.30** med paus.
[Engelsktextad.](#)

Innan Ingmar blev Bergman

En utställning om den unge Bergman. I bild och text skildras Ingmar Bergmans ungdom och första steg som konstnär. Utställningen bygger på det material som Bergman donerade till Svenska Filminstitutet våren 2002 med manuskript, dagböcker, teckningar och fotografier. Ett citat från konstnären som valp: *”Hur man än vänder sej så borde föräldrar antingen skjutas eller också avskiljas från avkomman när den nått en viss ålder...”*. Utställningen som turnerat runt världen visas nu i skolan på Bergmans eget Fårö!

FÅRÖ SKOLA **21 JUNI – 4 JULI**

Utställningen visas i samarbete med Stiftelsen Ingmar Bergman. Med svenska och engelska texter.

Bakombilder från En passion

En fotoutställning med aldrig tidigare visade bilder från inspelningen 1969 av *En passion* på Fårö. Utställningen är producerad i samarbete med Svenska Filminstitutet och Svensk Filmindustri. Se filmen *En passion* onsdag 30 juni på Sudersandsbion, se sid 8.

FÅRÖ SKOLA, **21 JUNI – 4 JULI**

Fårö skola blir Bergmancenter

Fyra arkitektkontor visar sina visioner för ombyggnaden av ”Västra skolan” på Fårö till Bergmancenter, ett attraktivt besöksmål. De medverkande kontoren är AIX, Marge, Tham & Videgård samt Visby Arkitektgrupp. De fyra förslagen finns att se i Fårö skola samt på Riksutställningar i Visby (entrén) 15 april – 4 juli. Vinnande förslag utses 20 maj.

FÅRÖ SKOLA, **15 APRIL – 4 JULI**

”En vanlig Bergman, tack!”

”När jag nåddes av nyheten om Bergmans död kände jag att jag förlorat en vän jag aldrig haft. Detta är min första och enda telefonkonversation med Ingmar Bergman – efter hans död.” En kärleksfull, fyra minuter lång, ljudinstallation av musikern och ljudkonstnären **Eva Erbenius** som för ett vardagligt samtal om mat, städning, lättja och dåligt självförtroende med Ingmar Bergman – för egen och andras uppbyggelse. Hans stämma har en förunderligt magisk inverkan... ”En vanlig Bergman” går att lyssna på varje dag under Bergmanveckan.

29 JUNI – 4 JULI, baksidan av FÅRÖ SKOLA, **10.00–17.00**
Eva Erbenius finns själv på plats för att berätta om sin installation **tisdag 29 juni, onsdag 30 juni 10.30 och torsdag 1 juli 10.00.**

Bergman bakom soffan på bakombild från inspelningen på Fårö av *En passion*.

Ljusbågen, en studie i ljussättning

SEMINARIUM Filmfotograferna **Gunnar Källström** och **Carl-Gustaf Nykvist** gör en professionell ljussättningsanalys och berättar om hur Ingmar Bergman och Sven Nykvist använde ljuset som instrument för att förstärka filmernas dramatik. Utgångspunkt är några scener ur *Nattvardsgästerna*, den film där Nykvist och Bergman fördjupade och förfinade sitt samarbete genom att följa ljusets nästan omärkliga förändring i kyrkorummet under några timmar under en vintersöndag. Gemensamt utvecklade de den s.k. ljusbågen. I Fårö kyrka återskapar Nykvist och Källström tillsammans med filmelektrikern **Bengt Steiner** ljussättningen av de filmhistoriska scenerna. Skådespelaren **Johan H:sön Kjellgren** agerar Gunnar Björnstrands roll som prästen. Moderator är **Carl-Gustaf Nykvist**, som också läser ur sin fars memoarer, Johan H:sön Kjellgren läser ur Vilgot Sjömans bok, "L136 – Dagbok med Ingmar Bergman".

Torsdag 1 juli, FÅRÖ KYRKA, **12.30–15.30**

Seminarieriet är ett samarbete med Sven Nykvist Cinematography Institute och genomförs med stöd av Ljud & Bildmedia AB och Dramatiska institutet.

För utförligare information om seminarieriet se www.bergmanveckan.se

Dramatiska institutet

film på Gotland

AVSLUTNING

Traditionsenligt avslutas Bergmanveckan med raukteater i solnedgången vid raukarna i Gamlehamn. I år spelar vi Ingmar Bergmans älskade Sommarprogram från 2004 där han berättar om sitt innerliga förhållande till musik. *"Det är över ett år sedan jag senast lämnade Fårö. Nu är jag Fårögubbe för gott. Mitt viktigaste sällskap här är musiken. I mitt Sommarprogram ska jag spela den vackraste musik jag vet och musiken som följt mig genom livet."* Programmet spelas med benäget tillstånd av Sveriges Radio och introduceras av programmets producent **Marie Nyreröd**.

Kaffe med bröd finns till försäljning före programmet, och efteråt bjuder vi på ett glas vin och tilltugg! Ta med filt och något att sitta på. Vid regn är vi i Bygdgården, vid osäkert väder lämnas besked efter kl. 12 den 4 juli på 0498 22 68 68. ▶

Foto: Peter Assar Månsson

Raukteater – njulbar avslutning av Bergmanveckan.

"Och vinnaren är..."

Var med och hurra för prisvinnaren i Bergmanveckans tävling för bästa kortfilmsidé! Priset går till en filmidé i Bergmans anda och utgörs av ett produktionsstöd till ett värde av 70 000 kr.

Juryen består av **Paola Ciliberto**, Film på Gotland, **Jacob Jörgensen**, Independent Studios Gotland/Gotland Film Studios, biskop **Lennart Koskinen**, Svenska kyrkan, och **Anne-Marie Söhrman Fermelin**, lektor på Filmhögskolan i Göteborg och talangcoach på Film Stockholm/Filmbasen.

Prisutdelningen sker i samband med Bergmanveckans avslutningsprogram vid raukarna i Gamlehamn.

Söndag 4 juli, GAMLEHAMN, **19.00–20.30**

LAUTERS

Lauters grill och "Bar himmel" är öppen för alla Bergmanveckans besökare!

Torsdag 1 juli, Grill + Bar, LAUTERS, **18.00–01.00**

Fredag 2 juli, Endast grill, LAUTERS, **18.00–00.00**

KUTENS BENSIN

har öppet varje dag under Bergmanveckan, Crêperie Tati mellan 11.00–22.00 och baren 20.00–02.00. Lördag 3 juli är det rock'n'rollkonsert som börjar ca. 22. Biljetterna kostar 150 kr och köps på plats.

VI TIPSARI!

SCHEMA BERGMANVECKAN 2010 PÅ SVENSKA

ENG = på engelska / engelsk text

TISDAG 29 JUNI

- 10.30–10.45** **Ljudinstallation** "En vanlig Bergman"
FÄRÖ SKOLA (sid 10)
- 14.00–15.00** **INVIGNING** Karin Hellqvist, Adina Sabin, Lena Endre, Jesper Harryson, Maria Uusijärvi, Björn Hallman och Cecilia Schelin Seidegård
FÄRÖ KYRKA (sid 2)
- 16.00–18.00** **Film** Vargtimmen **ENG**
Introduktion av Leif Zern
SUDERSANDBION (sid 6)
- 16.00–18.30** **Film** Trollflöjten
Introduktion av Daniel Bergman
DÄMBABION (sid 7)
- 17.00–01.00** **INVIGNINGSFEST** med grillning och Bergmanquiz
LAUTERS (sid 2)

ONSDAG 30 JUNI

- 10.30–10.45** **Ljudinstallation** "En vanlig Bergman"
FÄRÖ SKOLA (sid 10)
- 11.00–12.00** **Föreläsning** "Bygg du, så filmar vi!" *
BYGDEGÅRDEN (sid 9)
- 12.30–14.00** **Yvonne & Pias guide** till Bergmangalaxen
Utgår från FÄRÖ SKOLA (sid 9)
- 13.00–14.00** **Bergman Lecture** Jon Fosse och Leif Zern **ENG**
BYGDEGÅRDEN (sid 5)
- 15.00–16.30** **Masterclass** Liv Ullmann **ENG**
SUDERSANDBION (sid 4)
- 15.00–17.00** **Film** Ett vinterhjärta
Introduktion av Ingmar Bergman
DÄMBABION (sid 7)
- 17.00–19.00** **Film** En passion **ENG**
SUDERSANDBION (sid 8)
- 17.30–21.00** **Busstur** Spelplats: Färö
Utgår från FÄRÖ SKOLA (sid 9)
- 18.30–21.15** **Film** Trolösa **ENG**
Introduktion av Liv Ullmann
BIOGRAFEN ROY (sid 4)
- 19.30–20.30** **Film** Färödokument (1969) *
SUDERSANDBION (sid 10)

TORSDAG 1 JULI

- 10.00–10.15** **Ljudinstallation** "En vanlig Bergman"
FÄRÖ SKOLA (sid 10)
- 10.30–12.00** **Samtal** Liv Ullmann **ENG**
BYGDEGÅRDEN (sid 4)
- 12.30–13.30** **Föreläsning** Ondska och smådjävlar *
BYGDEGÅRDEN (sid 7)
- 12.30–15.30** **Seminarium** Ljusbågen
FÄRÖ KYRKA (sid 11)
- 14.30–17.00** **Film** Can Go Through Skin **ENG**
Introduktion av Esther Rots
SUDERSANDBION (sid 5)
- 15.00–16.30** **Yvonne & Pias guide** till Bergmangalaxen
Utgår från FÄRÖ SKOLA (sid 9)
- 15.00–17.00** **Film** Ett vinterhjärta
DÄMBABION (sid 7)
- 17.30–19.00** **Film** ...men filmen är min älskarinna **ENG**
Introduktion av Stig Björkman
SUDERSANDBION (sid 8)
- 17.30–21.00** **Busstur** Spelplats: Färö
Utgår från FÄRÖ SKOLA (sid 9)
- 20.00–22.15** **Film** Sommarnattens leende **ENG**
Introduktion av Johan Kling
SUDERSANDBION (sid 6)

FREDAG 2 JULI

- 11.00–12.15** **Föreläsning** Bergman i början *
BYGDEGÅRDEN (sid 8)
- 13.00–14.30** **Samtal** Johan Kling och Sven-Olof Bodenfors
SUDERSANDBION (sid 5)
- 15.00–17.00** **Film** Han som får örflarna **ENG**
Introduktion av Lena Bergman
DÄMBABION (sid 7)
- 16.45–18.00** **Film** Victor Sjöström: Ett porträtt
Introduktion av Gösta Ekman
BIOGRAFEN ROY (sid 8)
- 17.30–21.00** **Busstur** Spelplats: Färö **ENG**
Utgår från FÄRÖ SKOLA (sid 9)

- 18.30–22.15** **Film** En daires försvarstal
Introduktion av Gösta Ekman
BIOGRAFEN ROY (sid 6)
- 19.00–21.00** **Film** Sommaren med Monika **ENG**
SUDERSANDBION (sid 6)

LÖRDAG 3 JULI

- 11.00–12.00** **Samtal** Efter Bergman – farväl nitton-hundratalet **ENG**
BYGDEGÅRDEN (sid 8)
- 13.00–14.00** **Föreläsning** En människa på gränsen **ENG**
BYGDEGÅRDEN (sid 9)
- 15.00–16.00** **Samtal** Gösta Ekman
SUDERSANDBION (sid 5)
- 15.00–17.00** **Film** Han som får örflarna **ENG**
Introduktion av Lena Bergman
DÄMBABION (sid 7)
- 16.30–18.30** **Film** Färödokument 1979 **ENG**
SUDERSANDBION (sid 10)
- 17.30–21.00** **Busstur** Spelplats: Färö
Utgår från FÄRÖ SKOLA (sid 9)
- 17.30–22.15** **Film** Molière **ENG**
Introduktion av Ariane Mnouchkine
BIOGRAFEN ROY (sid 4)

SÖNDAG 4 JULI

- 11.00–12.00** **Föreläsning** Bergman som filosof **ENG**
BYGDEGÅRDEN (sid 9)
- 13.00–14.00** **Samtal** Ariane Mnouchkine **ENG**
BYGDEGÅRDEN (sid 4)
- 15.00–17.15** **Film** Trollflöjten
DÄMBABION (sid 7)
- 16.00–18.00** **Film** Smultronstället **ENG**
Introduktion av Ariane Mnouchkine
SUDERSANDBION (sid 6)
- 19.00–20.15** **Film** ...men filmen är min älskarinna **ENG**
SUDERSANDBION (sid 8)
- 19.00–20.30** **AVSLUTNING** Ingmar Bergmans "Sommar"-program. Introduktion av Marie Nyneröd
GAMLEHAMN (sid 11)

* Finns utskrivet i engelsk översättning.